

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра французької філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лексико-семантичні особливості абстрактних іменників множини

(назва навчальної дисципліни)

галузі знань	03 Гуманітарні науки (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	035 Філологія (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціалізації	035.05.Романські мови та літератури (переклад включно)
освітньо-професійної програми	Французька мова та література (шифр і назва спеціалізації)
факультету	іноземних мов

2018-2019

Лексико-семантичні особливості абстрактних іменників множини.

Програма навчальної дисципліни складена на основі *освітньо-професійної програми* «Французька мова та література», 2016 року.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент Піскозуб З.Ф.

Робоча програма затверджена на засіданні **кафедри французької філології**
Протокол № 1 від 29 серпня 2018 року.

Завідувач кафедри французької філології

/проф. Помірко Р.С./
(підпис)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету іноземних мов

Протокол № 1 від. "30" серпня 2018 р.

Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
“Лексико-семантичні абстрактних іменників множини”)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0203 «Гуманітарні науки» <hr/> (шифр, назва)	Нормативна (за вибором студента)	
Модулів – 1	Спеціальність 0305 «Філологія» <hr/> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 4	Спеціалізація 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно)	3	
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 32		5	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	<i>Практичні, семінарські</i>	
		32	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		58	
		ІНДЗ:	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів третього курсу наукове уявлення про виникнення і розвиток лінгвістичної думки, ознайомити їх з основними лінгвістичними течіями ХХ століття, які започаткували сучасні парадигми досліджень.

Сформувати у студентів наукове розуміння «абстрактного» як філософської категорії.

Опанувати філософським і лінгвістичним трактуваннями абстрактного в діахронічному аспекті.

Ознайомити студентів із поглядами відомих французьких граматистів VIII - ХХ ст.

Засвоїти базові поняття гіперо-гіпонімії.

Опанувати сутність значенневих альтернацій абстрактних іменників.

Поряд з опануванням необхідного теоретичного мінімуму, важливим є одночасне засвоєння конкретного матеріалу щодо проблеми функціонування категорії числа у сучасній французькій мові загалом і абстрактних іменників множини зокрема.

Завдання: розвинути у студентів уміння орієнтуватися в проблемі граматичної категорії мови та ролі і функції поняття категорії числа у когнітивній граматиці. Одним із важливих завдань даної дисципліни є ознайомлення студентів з питанням формування множини іменників, беручи до уваги офіційні орфографічні поправки 1990 року. Сформувати у студентів вміння та навички правильного перекладу абстрактних іменників множини.

Знати: основні лінгвістичні течії ХХ століття, проблеми когнітивної граматики, загалом, і поняття граматичної категорії мови, зокрема, суть офіційних орфографічних поправок 1990 року, а також, сутність проблеми функціонування абстрактних іменників множини.

- поняття домінанти семантичних модифікацій абстрактних іменників.

- типи семантичних трансформацій абстрактних іменників.

Вміти: Сформулювати наукову гіпотезу про набуття іменником у функціонально-прагматичному вживанні конкретних і абстрактних семантичних ознак.

- визначити семантико-стилістичні особливості абстрактних іменників множини;

- вміти оперувати абстрактними іменниками для збагачення мови;

- застосовувати засвоєний матеріал з метою удосконалення знань ;

- вміло застосовувати засвоєний матеріал з комунікативною метою;

- використати сформовані вміння та навички у подальшій професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.«Абстрактне» у філософській інтерпретації.

Тема 1. Наукове розуміння «абстрактного» як філософської категорії.

Тема 2. Філософське і лінгвістичне трактування абстрактного в діяхронічному аспекті.

Тема 3. Погляди відомих французьких граматистів XVIII - XX ст.

Тема 4. Аналіз «абстрактного» з точки зору філософії Просвітництва

Змістовий модуль 2. Категорія абстрактності та її лінгво-філософське розуміння.

Тема 5. Поняття «філософія мови». Думки сучасних філософів-мовознавців щодо терміну «логічні категорії».

Тема 6. Проблема «абстрактного імені».

Тема 7. Місце абстрактних імен в теорії знака і значення.

Тема 8. Поняття когнітивного чинника в теорії дослідження проблеми «абстрактного імені».

Змістовий модуль 3. Місце АІ у бінарному протиставленні абстрактність/конкретність

Тема 9. Системний характер лексики французької мови.

Тема 10. Поняття гіперо-гіпонімії. Місце субстантива в ієрархічній опозиції гіперо-гіпонімічного типу.

Тема 11. Місце опозиції абстрактне/конкретне в класифікації імен.

Тема 12. Поняття різноступеневої абстракції імен.

Змістовий модуль 4. Функціональні особливості АІ сучасної французької мови.

Тема 13. Категорія числа іменника.

Тема 14. Сутність значеннєвих альтернацій абстрактних іменників.

Тема 15. Поняття доміанти семантичних модифікацій абстрактних іменників.

Тема 16. Типи семантичних трансформацій абстрактних іменників.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Л	п	лаб	інд	ср		л	п	Лаб	інд	ср
1			32			58						

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.«Абстрактне» у філософській інтерпретації.												
Тема 1. Наукове розуміння «абстрактного» як	5		2	-	-	3						

філософської категорії.													
Тема 2. Філософське і лінгвістичне трактування абстрактного в діахронічному аспекті.	6		2	-	-	4							
Тема 3. Погляди відомих французьких граматистів XVIII - XX ст.	6		2	-	-	4							
Тема 4. Аналіз «абстрактного» з точки зору філософії Просвітництва	6		2	-	-	4							
Разом – зм. Модуль 1	23		8	-	-	15							

Змістовий модуль 2. Категорія абстрактності та її лінгво-філософське розуміння

Тема 5. Поняття «філософія мови». Думки сучасних філософів-мовознавців щодо терміну «логічні категорії».	6		2	-	-	4							
Тема 6. Проблема «абстрактного імені».	5		2	-	-	3							
Тема 7. Місце абстрактних імен в теорії знака і значення.	6		2			4							
Тема 8. Поняття когнітивного чинника в теорії дослідження	6		2			4							

проблеми «абстрактного імені».													
	23		8			15							

**Змістовий модуль 3. Місце АІ у бінарному протиставленні
абстрактність/конкретність**

Тема 9. Системний характер лексики французької мови.	6		2	-	-	4							
Тема 10. Поняття гіперо-гіпонімії. Місце субстантива в ієрархічній опозиції гіперо-гіпонімічного типу.	4		2	-	-	2							
Тема 11. Місце опозиції абстрактне/конкретне в класифікації імен.	6		2			4							
Тема 12. Поняття різноступеневої абстракції імен.	4		2			2							
	20		8			12							

Змістовий модуль 4. Функціональні особливості АІ сучасної французької мови.

Тема 13. Категорія числа іменника.	6		2	-	-	4							
Тема 14. Сутність значеннєвих альтернацій абстрактних іменників. Місце субстантива в ієрархічній опозиції гіперо-гіпонімічного типу.	6		2	-	-	4							

Тема 15. Поняття домінанти семантичних модифікацій абстрактних іменників.	6		2			4						
Тема 16. Типи семантичних трансформацій абстрактних іменників.	6		2			4						
	24		8			16						

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукове розуміння «абстрактного» як філософської категорії.	4
2	Філософське і лінгвістичне трактування абстрактного в діахронічному аспекті	4
3.	Погляди відомих французьких граматистів XVIII - XX ст.	4
4.	Аналіз «абстрактного» з точки зору філософії Просвітництва	4
5.	Поняття «філософія мови». Проблема «абстрактного імені».	4
6.	Думки сучасних філософів-мовознавців щодо терміну «логічні категорії».	4
7.	Місце абстрактних імен в теорії знака і значення.	4
8.	Поняття когнітивного чинника в теорії дослідження проблеми «абстрактного імені».	4
9.	Значеннєві альтернативи абстрактних іменників.	4
10.	Поняття домінанти семантичних модифікацій абстрактних іменників.	4
11.	Типи семантичних трансформацій абстрактних іменників.	6
12.	Значеннєві альтернативи абстрактних іменників.	6
13.	Домінанти семантичних модифікацій абстрактних іменників.	6

7. Методи контролю

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній системі (“5”, “4”, “3”, “2”). Критерії такого оцінювання подані в таблиці далі (1 – № п/п; 2 – види навчальної діяльності; 3 – оцінка; 4 – критерії оцінки).

1	2	3	4
1.	Аудиторна робота	5	<i>Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання):</i> рівень розуміння мовлення – 90-100%. <i>Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо):</i> повна відповідність висловлювання темі; логічна побудова мовлення; та розкриття теми; вживаність різноманітних мовних засобів, відповідність обсягу висловлювання вимогам програми. <i>Переклад:</i> адекватний усний та письмовий переклад на рівні речення і тексту. <i>Володіння фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом</i> курсу в повному обсязі (90-100%).
		4	<i>Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання):</i> рівень розуміння мовлення – 75-89%. <i>Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо):</i> повна відповідність висловлювання темі; логічна побудова мовлення; та розкриття теми; вживаність різноманітних мовних засобів, дещо менший обсяг висловлювання. <i>Переклад:</i> адекватний усний та письмовий переклад на рівні речення і тексту. <i>Володіння фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом</i> курсу в повному обсязі 75-89%; наявність мовних помилок (3-5 на 1,5-2 ст. у писемному та 3-5 в усному мовленні).
		3	<i>Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання):</i> рівень розуміння мовлення – 50-74%. <i>Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо):</i> відповідність висловлювання темі та логічна побудова висловлювання, але неповне розкриття теми й вживаність одноманітних мовних засобів, мінімально достатній обсяг висловлювання вимогам програми. Темп мовлення та швидкість реакцій сповільнені. <i>Переклад:</i> некоректне вживання лексико-граматичних і фонетичних одиниць та структур, неповна відповідність змісту вихідного тексту і його перекладу. <i>Володіння фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом</i> курсу в повному обсязі 50-74%; наявність мовних помилок.
		2	<i>Рецептивні види мовленнєвої діяльності (аудіювання і читання):</i> рівень розуміння мовлення – нижче 50%. <i>Продуктивні види мовленнєвої діяльності (говоріння та письмо):</i> неповна відповідність висловлювання темі; відсутність логічності в побудові мовлення; нерозкриття теми; обмеженість уживаності мовних засобів, обсяг висловлювання недостатній. <i>Переклад:</i> неадекватність перекладу й невідповідність вихідного тексту і його перекладу. Темп мовлення та швидкість реакції сповільнені. <i>Володіння фонетичним, лексичним і граматичним матеріалом</i> курсу в обсязі нижче 50%; наявність значної кількості мовних помилок.
2.	Самостійна робота студента	5	90-100% виконаних робіт
		4	75-89% виконаних робіт
		3	50-74% виконаних робіт
		2	Менше 50% виконаних робіт

3	Модульна контрольна робота	5	90-100% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		4	75-89% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		3	50-74% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи
		2	Менше 50% виконання усіх розділів модульної контрольної роботи

8. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Приклад розподілу балів, які отримують студенти (для екзамену)

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Приклад розподілу балів, які отримують студенти (для заліку)

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль №3					Змістовий модуль №4					
T11	T1	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

цінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

0-50	FX	<i>Незадовільно (можливе повторне складання за талоном №2)</i>	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>
0	F	<i>Незадовільно (обов'язкове повторне вивчення курсу, якщо отримано оцінку „Незадовільно” за талоном №К)</i>	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>

9. Рекомендована література Базова

1. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка: Пер. с третьего фр.издания. – М.: Изд-во иностр. лит., 1955. – 416 с.
2. Басманова А. Именные грамматические категории в современном французском языке. – М.: Высшая школа, 1977. – 198 с.
3. Бурбело В.Б. Лінгвопоетика французької словесності IX – XVIII ст. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 250 с.
4. Нікітіна Ф.О. Словотвірна модель як корелят абстрактного і конкретного // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. – Харків: Константа. – 2000. – № 471. – с.199 – 205.
5. Павилёнис Р.И. Понимание речи и философия языка // Новое в зарубежной лингвистике. - 1986. – Вып. 17. – С. 380 – 388.
6. 1990. – 199 p.
7. Kleiber G. Nominales. Essai de sémantique référentielle. – P.: 1994. – 247 p.
8. Kleiber G. Problèmes de référence. P.: Klincksieck, 1981. – 538 p.
9. Rousseau A. Les mots abstraits: une approche interdisciplinaire // Actes du colloque de Dunkerque (15 – 18 septembre 1992) “Les noms abstraits”. – Villeneuve d’Ascq: Presse Universitaire du Septentrion. – 1996. - Pp.51 – 67.
10. Wilmet M. Le problème des noms abstraits // Termes massifs et termes comtable. – P.: Klincksieck: - 1988. – Pp.93 – 108.
11. Бацевич Ф.С. Сучасна українська філософія мови: міф чи реальність? // Вісник Львівського університету. Серія Іноземні мови. – Львів, 2002. – Випуск 10. – С. 26 – 35.

Допоміжна

12. Попович М.М. Детермінуюча роль артиклів у граматичному висвітленні французьких учених XVII – XVIII ст. // Мовознавство. – 2002. - № 4-5. – С.58 –65.
13. Condillac (de) E. Oeuvres choisies. T.1. – Grammaire. Art d'écrire. Dissertation sur l'harmonie. – P.: 1796. – 539 p., T.2. – Art de raisonner. Art de penser. Logique ou premiers developpemens de l'art de penser. P.: 1796. – 559 p.
14. Damourette J., Pichon E. (1910-1940). Des mots à la langue. Essai de grammaire de la langue française. – P.: J.L.L. d'Arthey, 1911 – 1927. – T.1. – 674 p.
15. Debu-Bridel J. La Préciosité, conception héroïque de la vie // Revue de France. - P.: 1938. – pp. 195 – 227.
16. Du Marsais C.- Ch. Des tropes ou des differens sens. - P.: chez P. Prault, 1775. – 362 p.
17. Dubois J. Grammaire structurale du français. Nom et pronom. – P.: Librairie Larousse, 1965. – 191 p.

Інформаційні ресурси

1. www.cortland.edu/flteach/civ/
2. www.lepointdufle.net/civilisation.htm
3. www.brusov.am/
4. www.ccfs-sorbonne.fr/
5. www.persee.fr/.../ahess_0395-2649_1960_num_15_5_420672